

Lịch sử của Phong trào Chữ thập đỏ - Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế

Ngày 24 tháng 6 năm 1859 ở Solferino, một thành phố miền Bắc nước Ý, một cuộc chiến khốc liệt diễn trong vài giờ đồng hồ giữa lực lượng quân đội liên minh của Pháp và Ý chống lại quân chiếm đóng Áo đã để lại 40.000 người chết và bị thương. Quân y của các bên tham chiến không đủ lực lượng để giải quyết tình trạng quá nhiều người bị thương.

Cảnh tượng trên đã khiến một thương gia Thụy Sĩ tên là Jean Henry Dunant kinh hoàng khi vô tình được chứng kiến. Ông đã kêu gọi dân chúng địa phương giúp đỡ người bị thương bất kể họ là người của bên nào.

Henry Dunant - người sáng lập
Phong trào CTĐ-TLLĐ quốc tế

Khi trở về Thụy Sĩ, Henry Dunant không thể nào quên những điều rùng rợn mà ông đã được chứng kiến. Ông đã viết lại những điều này trong một cuốn sách có tên gọi Ký ức về Solferino. Cuốn sách được hoàn thành vào năm 1862. Trong nội dung cuốn sách, Dunant đưa ra 2 ý tưởng:

a) Thành lập tại mỗi quốc gia một Hội Cứu trợ bao gồm những người tình nguyện, những người danh tiếng, những chính khách có tên tuổi để chăm sóc những người bị thương khi có chiến tranh.

b) Vận động một thoả thuận quốc tế bảo vệ những binh lính bị thương trên chiến trường và những người chăm sóc họ.

Henry Dunant đã in cuốn sách bằng tiền riêng của mình và gửi tới các vị quốc vương ở châu Âu, tới các nhà chính trị, sĩ quan quân đội, những nhà hảo tâm và bạn bè. Điều này đã nhận được sự hoan nghênh nhiệt liệt của nhân dân châu Âu, những người không có chút khái niệm nào về thực tế khốc liệt của chiến tranh đã bị kinh hoàng khi đọc những trang viết về Solferino.

Ông Gustave Moynier, một luật sư và vào thời gian đó là Chủ tịch của Hội Cứu trợ Cộng đồng Geneva đã cảm động sâu sắc khi đọc cuốn "**Ký ức về Solferino**". Ngay sau đó ông đã đề nghị Dunant nên nhóm họp các thành viên của Hội để bàn bạc về đề xuất của mình. Tại cuộc họp, một Ủy ban Năm Người được thành lập, gồm Dunant và Moynier, Tướng Guillaume Henri Dufour, Tiến sĩ Louis Appia và Tiến sĩ Theodore Maunoir, tất cả đều là công dân Thụy Sĩ. Kỳ họp lần thứ nhất của Ủy ban này vào ngày 17 tháng 2 năm 1863 đã thông qua tên gọi "**Ủy ban quốc tế cứu trợ những người bị thương**".

Trong thời gian sau đó, "**Ủy ban năm người**" này đã xúc tiến tổ chức một Hội nghị quốc tế vào tháng 10 năm 1863 tại Geneva, tập họp đại diện của 16 quốc gia. Hội nghị đã thông qua dấu hiệu phân biệt - một chữ thập đỏ trên nền trắng - để nhận biết và bảo vệ những người giúp đỡ những binh sĩ bị thương trên chiến trường.

Năm 1875, "**Ủy ban quốc tế cứu trợ những người bị thương**" đổi tên thành **Ủy ban Chữ thập đỏ Quốc tế** – là tổ chức khởi xướng Phong trào Chữ thập đỏ Quốc tế. Để ghi nhớ công lao của người sáng lập Phong trào, ngày sinh của Henry Dunant 8/5 đã được lấy làm Ngày Quốc tế Chữ thập đỏ.

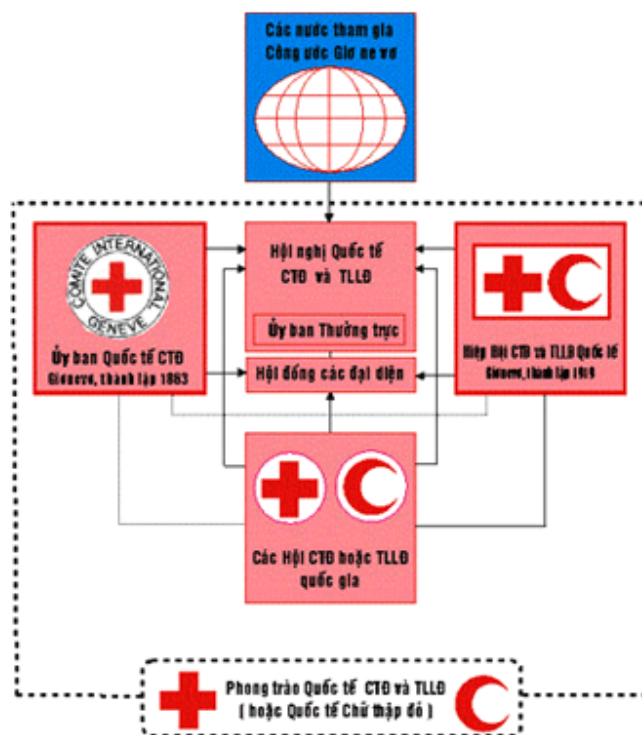
4 giải thưởng Nobel vì hòa bình Dành cho sự nghiệp nhân đạo

Nhà tư bản công nghiệp Thụy Điển Alfred Nobel mất năm 1896. Trước khi vĩnh biệt thế giới này, ông có một nguyện vọng dành một phần ngân quỹ của mình để tặng thưởng cho những người có nhiều cống hiến trong hoạt động nhân đạo.

Năm 1901, Giải thưởng Nobel Vì hòa bình đầu tiên được trao cho Hăng-ry Đuy-năng - người sáng lập CTĐ, người đã hiến cả đời mình cho sự nghiệp nhân đạo. Mặc dù sống trong cảnh nghèo nàn của một nhà tế bần ở Heiden (bang Appenzell, Thụy Sĩ), nhưng H. Đuy-năng đã dành số tiền thưởng đó đóng góp cho sự nghiệp nhân đạo.

Năm 1917 và năm 1944, Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế được nhận 2 giải thưởng Nobel và số tiền này cũng được sử dụng cho các hoạt động nhân đạo trong suốt 2 cuộc chiến tranh thế giới.

Giải Nobel thứ 4 được trao cho Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế và Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế vào năm 1963 nhân dịp kỷ niệm 100 năm ngày ra đời phong trào Chữ thập đỏ và Trăng

Sơ đồ của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế

Giới thiệu chung về Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế được hành lập năm 1863, là thành viên sáng lập Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế.

Ngoài các hoạt động bảo vệ và giúp đỡ nạn nhân chiến tranh, Ủy ban còn là cơ quan vận động và giám hộ việc phổ biến Luật Nhân đạo Quốc tế và theo dõi việc thực hiện những nguyên tắc cơ bản. Ủy ban cũng hợp tác với Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế tổ chức các hội nghị theo điều lệ của Phong trào.

Các hoạt động cụ thể của Ủy Ban Chữ thập đỏ quốc tế, có thể tham khảo tại website: <http://www.icrc.org>

Giới thiệu chung về Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế

Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế được thành lập năm 1919, hoạt động trên cơ sở các nguyên tắc cơ bản của Phong trào, tạo điều kiện và động viên các Hội quốc gia cải thiện tình trạng cho những người có khó khăn nhất.

Hiệp Hội chỉ đạo và phối hợp việc cứu trợ quốc tế cho các nạn nhân do thiên tai và thảm họa công nghiệp, cho người tỵ nạn và cấp cứu y tế. Hiệp Hội là đại diện cho các Hội quốc gia trên trường quốc tế, huy động sự hợp tác giữa các Hội quốc gia, tăng cường năng lực cho các Hội quốc gia và thực hiện các chương trình phòng chống thiên tai, chăm sóc sức khỏe và cứu trợ xã hội.

Các hoạt động của Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế, có thể tham khảo tại website: <http://www.ifrc.org>

Giới thiệu chung về các Hội quốc gia

Các Hội Chữ thập đỏ/Trăng lưỡi liềm đỏ quốc gia hoạt động theo nội dung và nguyên tắc của Phong trào. Các Hội quốc gia hỗ trợ cho các chính phủ trong các hoạt động nhân đạo, cụ thể là các chương trình phòng chống thiên tai, chăm sóc sức khỏe và cứu trợ xã hội. Trong thời gian có chiến tranh, các Hội quốc gia giúp đỡ nạn nhân dân thường và nếu có thể hỗ trợ các đơn vị quân y.

Tính đến tháng 5/2009 đã có 187 Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc gia trên thế giới là thành viên của Phong trào, tập hợp thành sức mạnh hoạt động nhân đạo khắp các châu lục, tạo nên những thành quả to lớn, thực sự trở thành xu thế phát triển tiến bộ trên toàn cầu.

Ngày 5/6/1957, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa gửi Công hàm phê chuẩn cho Chính phủ Liên bang Thụy Sĩ tuyên bố gia nhập 4 Công ước Giơ-ne-vơ về việc bảo hộ nạn nhân chiến tranh để Hội Chữ thập đỏ Việt Nam có điều kiện gia nhập Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế, mở rộng phạm vi hoạt động.

Ngày 4/11/1957, tại cuộc họp Đại hội đồng Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ họp ở Niu-đê-li (Ấn Độ), Hội Hồng thập tự Việt Nam chính thức được công nhận là thành viên của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế.

Hội Chữ thập đỏ Việt Nam có trách nhiệm: Thực hiện tốt các hoạt động nhân đạo trong nước và thực hiện các Nghị quyết của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế.

Hoạt động của các Hội Chữ thập đỏ/Trăng lưỡi liềm đỏ quốc gia, có thể tham khảo tại website: <http://www.ifrc.org/address/rclinks.asp>

7 nguyên tắc hoạt động của Phong trào CTĐ-TLLĐ quốc tế

- **Nhân đạo:** Phong trào Chữ thập đỏ – Trăng lưỡi liềm đỏ với lòng mong muốn được giúp đỡ không phân biệt những người bị thương trên chiến trường, sẽ nỗ lực với khả năng quốc gia và quốc tế của mình ngăn ngừa và giảm bớt đau thương nhân loại bất cứ ở nơi nào.

Mục đích của Phong trào là để bảo vệ tính mạng và sức khỏe cho con người và đảm bảo tôn trọng nhân phẩm.

Phong trào giúp cho sự hiểu biết lẫn nhau, sự hợp tác, hữu nghị, hòa bình bền vững giữa các dân tộc.

- **Vô tư:** Phong trào Chữ thập đỏ – Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế không phân biệt dân tộc, giống nòi, tôn giáo, tầng lớp và quan điểm chính trị. Phong trào nỗ lực để giảm nhẹ nỗi đau của mọi cá nhân và dành ưu tiên cho những người thiệt thòi nhất.

- **Trung lập:** Để giữ niềm tin của nhân dân, Phong trào không đứng về phe nào trong các cuộc xung đột hoặc không tham dự vào các vấn đề mâu thuẫn về chính trị, chủng tộc, tôn giáo hoặc lý tưởng.

- **Độc lập:** Phong trào hoàn toàn độc lập. Các Hội quốc gia, trong khi trợ giúp cho chính phủ của mình về các hoạt động nhân đạo vừa tuân theo luật pháp của Nhà nước mình, vừa phải duy trì quyền tự chủ để có thể hoạt động phù hợp với những nguyên tắc của Phong trào.

- **Tự nguyện:** Phong trào Chữ thập đỏ – Trăng lưỡi liềm đỏ là tổ chức nhân đạo hoạt động tự nguyện, không dùng bất kỳ hình thức xúi giục, ép buộc nào để đạt được mục đích.

- **Thống nhất:** ở mỗi nước, chỉ có duy nhất một Hội Chữ thập đỏ hoặc Trăng lưỡi liềm đỏ. Hội nhất thiết phải mở rộng đối với tất cả mọi người. Hội phải tiến hành sức mạnh nhân đạo của trên phạm vi toàn lãnh thổ.

- **Toàn cầu:** Phong trào Chữ thập đỏ – Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế là tổ chức rộng rãi có phạm vi toàn cầu, trong đó tất cả các Hội quốc gia đều bình đẳng, chia sẻ trách nhiệm và nhiệm vụ trong việc giúp đỡ lẫn nhau.

Quy định về biểu tượng của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế

Biểu tượng Chữ thập đỏ là hình chữ thập màu đỏ, trên nền trắng. Biểu tượng chữ thập đỏ được tôn trọng và được pháp luật bảo hộ. Biểu tượng trăng lưỡi liềm đỏ và biểu tượng pha lê đỏ do tổ chức quốc tế, tổ chức nước ngoài thuộc Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế sử dụng ở Việt Nam được tôn trọng và được pháp luật bảo hộ.

Biểu tượng có 2 tác dụng: Bảo vệ và Nhận diện.

• **Bảo vệ:** Đây là mục đích cơ bản của Biểu tượng, khi có xung đột, các bên tham chiến không được tấn công, xâm phạm những nơi có Biểu tượng (Biểu tượng phải có kích thước lớn).

Biểu tượng dùng để bảo vệ cho các đơn vị quân y; các đơn vị y tế của Hội Chữ thập đỏ quốc gia (bệnh viện, trạm cấp cứu...) và phương tiện giao thông vận tải (đường bộ, đường thủy, đường không) được giao nhiệm vụ cứu thương; các cơ sở y tế dân sự (bệnh viện, trạm cấp cứu được Chính phủ và các cấp chính quyền giao nhiệm vụ cứu chữa thương binh trong chiến tranh và hoạt động nhân đạo (không thu tiền); các tổ chức cứu trợ tình nguyện khác được Chính phủ cho phép hoạt động phục vụ cứu thương, họ được dùng Biểu tượng cho nhân viên hoặc thiế bị khi phục vụ trong các đơn vị y tế của lực lượng vũ trang; Họ phải tuân theo các quy định và luật quân sự.

• **Nhận diện:** Với mục đích nhận diện, Biểu tượng được sử dụng chủ yếu trong thời bình, để biết đó là một cá nhân hoặc tài sản có liên quan đến Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ (Biểu tượng phải có kích thước nhỏ).

Với mục đích này, Biểu tượng dùng cho hội viên, nhân viên của Hội Chữ thập đỏ/Trăng lưỡi liềm đỏ khi làm nhiệm vụ và được đeo cùng với tên đầy đủ hoặc chữ viết tắt tên Hội quốc gia; Đội viên thanh thiếu niên Chữ thập đỏ/Trăng lưỡi liềm đỏ được sử dụng Biểu tượng nhưng phải kèm theo các chữ "Thanh thiếu niên Chữ thập đỏ/Trăng lưỡi liềm đỏ"; những người đã tham gia các khóa học hoặc các kỳ thi của Hội quốc gia có thể đeo Biểu tượng với kích thước nhỏ kèm theo tên hoặc chữ viết tắt Hội quốc gia; những nhà cửa, trụ sở, tài sản được Hội quốc gia sử dụng được đánh dấu bằng

Biểu tượng và kèm theo tên Hội quốc gia; các bệnh viện, trạm cấp cứu, xe cứu thương và các phương tiện vận chuyển khác do Hội quốc gia sử dụng được treo Biểu tượng cùng với tên của Hội.

Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế và Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế có thể sử dụng Biểu tượng trong mọi trường hợp và không có hạn chế nào. Luật Nhân đạo quy định về hình thức, phạm vi sử dụng Biểu tượng. Các Chính phủ tham gia Luật Nhân đạo đều phải thực hiện theo quy định này.

*Biểu tượng của Phong trào
Chữ thập đỏ và
Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế*

*Biểu tượng của
Ủy ban Chữ thập đỏ
quốc tế*

*Biểu tượng của Hiệp Hội
Chữ thập đỏ và
Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế*

*Biểu tượng của Hội
Chữ thập đỏ quốc gia*

*Biểu tượng của Hội
Trăng lưỡi liềm đỏ quốc gia*

Vận dụng quy định về sử dụng biểu tượng trong ngành y tế của Việt Nam (công văn số 924 VP1, ngày 18/2/1998 của Bộ Y tế)

Chỉ được dùng Biểu tượng Chữ thập đỏ trong 4 tình huống:

- Tại bệnh viện làm nhiệm vụ cấp cứu không lấy tiền
- Tại phòng khám bệnh, cấp cứu không lấy tiền
- Các xe cấp cứu, xe chống dịch
- Các cán bộ làm công tác phòng dịch, kiểm dịch biên giới

Không dùng Biểu tượng tại nơi có các hoạt động dịch vụ

Sử dụng phải có sự thỏa thuận với Hội Chữ thập đỏ Việt Nam